FRONT MARÍTIM DE BARCELONA

antecedents

arg de l'últim segle i mig, els prinicpals plans que tenien per objecte l'ordenació del conunt a ciutat, centraven el seu interés en aspectes aliens a la costa. Excepte l'enderroc de les ralles al final del segle passat, el que va permetre el contatce directe de la cuitat antiga amb nar, cap intervenció ni projecte es portà a terme a la costa.
ranja costanera es presentava sempre com espai sobrer, on l'inèrcia de la permanència de activitats existent, obligava a reconèixer l'ús industrial i ferroviari, com una peça sense ció amb la resta de la ciutat, amb l'efecte de barrera entre mar i ciutat, al llarg de més de quilòmetres de costa.
ò va ser a començament dels anys setanta quan l'associació dels grans propietaris del sòl a zona van promoure l'anomenat Pla de la Ribera, que finalment no es va portar a terme. ny 1972 el Col·legi d'Arquitectes va aprofitar per convocar el conegut concurs de projectes rnatius. El guanyador del concurs va ser el "contrapla" o Pla alternatiu al Pla de la Ribera, actat pel LUB (Laboratori d'Urbanisme) de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona.Aquest pla, no ser assumit per l'administrador municipal, va obrir una nova visió sobre la vocació lica de la costa i, a més, d'aconseguir aturar el pla oficial, va plantejar objectius generals havien de marcar profundament les propostes i realitzacions posteriors.

Idees com són alra el parc litoral, la rehabilitació del barri de la Barceloneta, la creació d'un pol de centralitat a Prim/Diagonal, la potenciació de l'Hospital del Mar com un centre d'equipament que articulés la línea de costa amb el port i la Barceloneta, o les operacions d'habitatge que tendien a recolzar elcos social existent, són alguns dels temes plantejats per aquesta proposta, molts del quals estan ja realitzats o en fase de projecte.

El procés d'obertura al mar

L'inici de la reordenació costanera, on es donaria el primer pas per a l'obertura de la ciutat al mar, està directament vinculat a l'impuls urbanísitc i a la inversió pública que porta aparellada la designació de Barcelona com a seu del ***Jocs Olímpics del 92.***

Tres decisions importants fixen prèviament la infraestructura a la ques es referirà la reordenació estrictament urbanística: el sanejament i la consolidació del litoral, l'aixecament i reordenació de les línies ferroviàries costaneres i del tram final de l'avinguda Meridiana i la construcció de la Ronda i Parc del Litoral.
L'existència d'aquesta malla va constituir una referència fonamental pel desenvolupament del sistema litoral, especialment en l'organització de la xarxa viària.

Zona d'actuació

La transformació viscuda a la zona del Port Vell de Barcelona ha estat prodigiosa i més enllà de les seves bondats o deficiències arquitectòniques i urbanístiques, l'impacte produït per la concentració d'activitats lúdiques (Moll de la Fusta, Imax, Acquari, Maremàgnum) i administratives (World Trade Center) és absolutament positiu i dóna la raó a aquells qui sempre van creure en les possibilitats de Ciutat Vella.

VISTA AÈRIA

ANALISI VIARI Escala 1/5.000

ANALISI TIPOLÒGIC Escala 1/5.000

LEGENDA

VISTA AÈREA	*2.- ANÀLISI VIARI*	*3.- ANÀLISI TIPOLÒGIC*
Zona d'actuació	Viaris principals	Edificis residencials
Visuals	Viaris secundaris	Edificis singulars
	Viaris terciaris	Edificis industrials
	Viaris peatonals	Zones verdes
		Platges

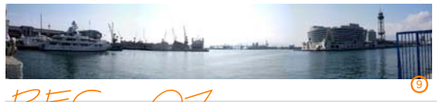

Entrada principal a la zona d'actuació

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC

1.- TORRE DEL RELLOTGE
Antiga llanterna reconvertida en rellotge de quatre esferes de 2,50 m de diàmetre cadascuna. S'aixeca sobre un sòcol de planta quadrada realitzat amb estuc que imita carreus de pedra i que deixa una terrassa al seu voltant, que es va fer en el moment del seu canvi d'ús. El tronc piramidal de la torre té una alçada de 15,50 m; de carreus de pedra, alterna diverses obertures d'arc escarser emmarcat per una mena de fornió recolzat en mènsules acanalades amb volutes.
La caixa del rellotge es cobreix mitjançant una coberta amb cúpula de quatre arestes truncada i feta a base d'escates de zinc; apareix remarcada tant a la part superior com inferior per una corona de fulles, també de zinc. Coronant tota la torre apareix una lleugera estructura metàl·lica on, sota un penell, s'amaga un parallamps.

2.- TORRES DE SANT SEBASTIÀ I DE JAUME I (Carles Buigas)
Transbordador aeri i bar-restaurant. El recorreguts total és de 1292 m i consta de dues línies de transport simultani sobre torres d'estructura metàl·lica, amb atirantaments de creu de Sant Andreu, planta quadrangular i fonaments als vèrtexs sobre dau de formigó. La torre de Sant Sebastià, a la Barceloneta, té una alçada de 78,4 m, amb tres creus d'atirantament i cap divisió horitzontal. A la part alta, a la qual s'accedeix amb un ascensor lateral, hi ha un gran volum prismàtic amb planta rectangular i ampliacions poligonals als costats llargs, que alberga un bar-restaurant i l'estació del les cabines.

La torre de Jaume I, de 107 m i situada al moll de Barcelona, és més esvelta a l'anterior i té, després del primer atirantament, una plataforma octogonal volada que es repeteix al cim, sota el pas de les cabines, més reduïda i tancada, en forma de galeria mirador. L'accés aquí es fa pel nucli central.

3.- CASA JOAQUIM GIBERT
4.- ANTIGA SEU DEL REAL MONTEPÍO DE SAN PEDRO
5/6/7.- EDIFICI D'HABITATGES
8.- COOPERATIVA LA FRATERNITAT
9.- CASA VALENTÍ PUIGBÒ
10.- CONJUNT DE DOS HABITATGES PLURIFAMILIARS
11.- ANTIGA SUBCENTRAL ELÈCTRICA
12.- CASA MARTÍ - VENTOSA
14/15.- EDIFICI D'HABITATGES
16.- ESGLESIA ST. MIQUEL DEL PORT

PUNTS D'INTERÈS

1.- REIALS DRASSANES
Daten de 1378 i són les majors i més completes de tipus medieval del món. Actualment acullen una amplia sala d'exposicions i les dependències del *Museu Marítim de Barcelona*, que alberga varies col·leccions de vaixells, pintures,...

2.- MOLL DE BARCELONA
Comença des de les drassanes amb l'edifici de l' *Aduana del Port,* d'estil modernista i que data de l'any 1895. És on atraquen els vaixells amb direcció a les Illes Balears i les Golondrines. Al final del moll trobem l'edifici del *World Trades Center* , edifici inteligent que acull oficines, comerços, restaurants, slaes de vídeo i conferències, un hotel i un aparcament.

3.- MONUMENT A COLOM
Aquest monument és obra de Gaietà Buigas i Monravà, que el va construir el 1889. L'estatua té 7 metres d'altura i el momument fa en total 51,3 m d'alçada. Un ascensor comunica la base del monument amb la base del mirador superior.

4.- PASSEIG DE COLOM
Va desde el monument de mateix nom fins la *Central de Correus i Telégrafs* i es va començar a construir l'any 1878 quan es va enderrocar l'antiga muralla del mar. Es tracta d'una ampla vía amb palmeres aliniades que van de punta a punta del passeig.

5.- CASA CERVANTES
L'edifici data del segle XVI, i és on el famos escriptor Miguel de Cervantes es va allotjar durant la seva estança a Barcelona.

CENTRAL DE CORREOS Y TELÉGRAFOS
Dissenyada pels arquitectes Goda i Torray (1914).

6.- BASÍLICA DE LA MERCÈ
Temple Barroc, l'únic de Barcelona dotat amb una façana corba. A l'altar major conserva una talla gótica de la Verge de la Mercè, origonal de Pere Moragas (1361).

7.- MOLL DE LA FUSTA
Té dos nivells, un inferior on s'ubiquen els vaixells i palemeres, i un altre superior on trobem restaurants i terrasses i un disseny vanguardista acord amb el que s'ha realitzat a la ciutat durant els últims anys, a destacar *La Gamba de Mariscal*, creador de la mascota dels jocs olímpics de Barcelona.

8.- MOLL D'ESPANYA
Comença a la Via Layetana. Es pot accedir des de la ramba a través d'una pasarel·la de fusta, l*a Rambla del mar,* que es desplaça lateralment cada cop que un veler ha d'entrar o sortir del port. Hi trobem el club Náutic i Marítim. Devant d'aquests clubs hi ha el Maremagnum, centre lúdic i cultural de Barcelona on podem trobar un dels aquaris més grans del món, sala de conferències i un cinema Imax. A més el moll compta amb un multicine on hi ha 12 pantalles de projecció, discoteques, restaurants i un gran complex comercial.

9.- LA BARCELONETA
Per tradició és un barri de pescadors, però l'evolució històrica de la ciutat ha fet que la Barceloneta sigui el barri de les platges. Des de 1992 Barcelona s'ha obert al mar, es van destruir els tinglats donant pas a terrasses i restaurants, i a un nou passeig. Es van netejar i acondicionar les platges fent de Barcelona una ciutat típicament marítima. Es pot arribar al barri des de el transbordador aéri que surt del *Castell de Montjuich.* Creuant tot el barri o bé si decidim anar per la platja fins el final s'arriba a l'*escollera*.

ESPAI POLIFUNCIONAL DE 3.000 m2 i ELS SEUS ESPAIS COMPLEMENTARIS AL MOLL BALERAS DEL PORT DE BARCELONA.

Aquest ***Saló Mediterrani*** es defineix com un espai cobert d'us múltiple, ubicat al Moll de les Baleras de Barcelona, en relació directa amb el mar, on es puguin celebrar:

- Exposicions d'objectes de gran format, (vaixells com a complement en espai tancat del Saló Nautic i en relació recta amb el mar, escultures de gran format, Richard Serra, etc,...)
- Espectacles especials per la seva dimensió (tipus circ, teatre tipus Fura dels Baus,...)
- Meetings,
- Celebracions, (premis literaris o banquets)
- Balls,
- Concerts especials, (caldrà dotar-lo de condicions acústiques bàsiques).

PROGRAMA FUNCIONAL

1. **Sala (espai de 3.000 m2 d'ús multifuncional)**. La planta baixa serà el més diàfana possible, permetent la relació directa entre la sala, l'espai exterior immediat i el mar, amb una excel·lent permeabilitat, tant visual com d'ús.
2. **Espai de transició, accés i serveis**. Vorejant la sala es projectaran espais per poder situar els accessos amb els diferents nivells de l'edifici. En aquesta zona es situen els recintes necessari per al bon ús la sala, tan per als espectadors, els periodistes, els tècnics de retransmissió i l'administració general, els tècnics de manteniment i els serveis de cuina i càtering.
3. **Espai exterior**. La sala disposarà d'un espai exterior de les seves mateixes dimensions amb els mateixos usosque la sala coberta i estar directament relacionat amb ella i amb el mar.

Imatges de la zona d'

EXIGÈNCIES

1. Interacció edifici - ciutat. Adecuació a l'entorn. Caracterització de la ciutat i representativitat.
2. Resoldre totes les exigències d'accessibilitat, tant d'usuaris vianants com de serveis.
3. Bona relació interior- exterior.
4. Separació d'úsos i recorreguts entre públics i privats.
5. Capacitat de la sala d'albergar els diversos usos que se li encomanen.
6. Compliment d'alguns criteris bàsics de sostenibilitat.
   6.1. Importància de la il·luminació natural. Possibilitat de tenir llum natural o no depenen de l'ús específic de la sala.
   6.2. Tenir un bon comportament acústic, tan en el seu dimensionat com en aïllament i reverberació.
   6.3. Tenir un bon comportament tèrmic.
   6.4. Utilització de materials i formes d'execució sostenibles.

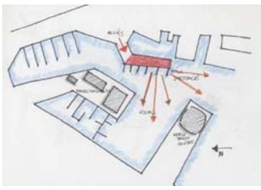

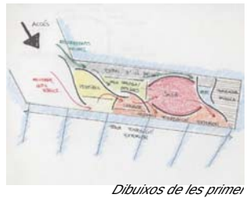

Dibuixos de les primer

IDEES INICIALS DE PROJECTE

1. Creació de recorreguts amb la forma de la façana. Aparició de murs amb força que marquin els recorreguts a seguir i relacionin l'exterior i l'interior de l'edifici i al alhora conformint la seva volumetria.

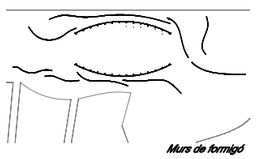

Murs de formigó

3d murs de formigó

2. Diferenciació entre els espais i recorreguts públics i privats prenent com a referència l'importància d les visuals en l'espai públic.

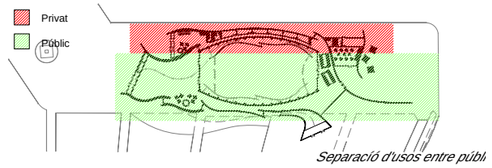

Separació d'usos entre públi

3. Diferenciació de la sala envers la resta de l'edifici. Creació d'un espai especial tan exterior com interiorment. Busqueda d'una atmosfera determinada (de confort) especialment dins de la gran sala tenint en comte les seves dimensions.

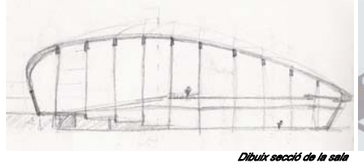

Dibuix secció de la sala

3d exterior

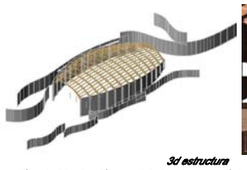

3d estructura

Vista interior de

4. Importància de la il·luminació natural. Aparició de "talls" en els murs per crear entrades de llum. Especial atenció en la il·luminació natural de la sala. Creació d'un sistema que permeti l'obertura en certes zones de la coberta de la sala segons les seves necessitats.

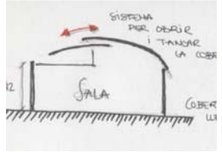

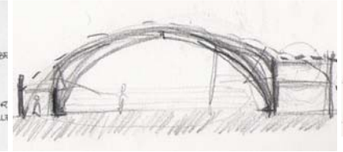

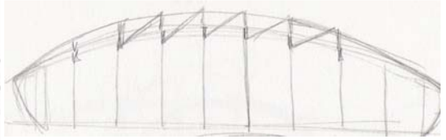

Dibuixos idees de

Imatges maqueta

3d exte